

narcotic drugs, psychotropic substances and their analogues in the places intended for conducting of educational and cultural measures, is as follows:

1) analysis of the operational environment, identifying the conditions and causes that contribute to its deterioration, outlining the measures that are perspective for their elimination, as well as determining the responsible service in the specified direction of activity;

2) preparing and signing an order to carry out preventive measures;

3) development of a plan for carrying out preventive measures, determination of concrete measures responsible for their conduct, terms of conduct, etc.;

4) carrying out practical measures aimed at the prevention of crime;

5) summing up and concurrent decision on the expediency of re-carrying out similar preventive measures, determining the positive and negative moments of the preventive measures carried out.

Keywords: organization, preventive measures, operative-search counteraction, illegal sale of narcotic drugs, psychotropic substances and their analogues in places intended for educational and cultural activities.

УДК 343.985

В. С. Перлін

ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ САМОВІЛЬНОГО ПРИСВОЄННЯ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ АБО ЗВАННЯ СЛУЖБОВОЇ ОСОБИ

У статті визначено сутність, значення та зміст взаємодії під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Виокремлено суб'єктів взаємодії та наведено форми їхньої співпраці при досудовому розслідуванні вказаних злочинів.

Ключові слова: організація взаємодії, досудове розслідування, самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи, криміналістична методика, форма взаємодії, суб'єкти взаємодії.

Постановка проблеми. Під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи слідчий нерідко взаємодіє з іншими органами й уповноваженими особами. Така взаємодія має доволі різноманітний та широкий характер, через що налагодження спільної, узгодженої, цілеспрямованої та кваліфікованої діяльності під час здійснення досудового розслідування є запорукою успішного виконання завдань кримінального провадження [1, с. 354]. З огляду на це особливої актуальності набуває питання організації такої взаємодії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Поняття, зміст, види, форми та значення взаємодії під час розслідування злочинів неодноразово досліджували такі вчені, як Т. В. Авер'янова, В. Д. Берназ, Р. С. Белкін, П. Д. Біленчук, А. Ф. Волобуєв, В. А. Журавель, В. О. Малярова, В. О. Образцов, О. В. Одерій, О. В. Пчеліна, М. В. Салтєвський, Р. Л. Степанюк, В. В. Тищенко, В. В. Шевчук, В. Ю. Шепітько, Б. В. Щур, М. П. Яблоков та інші. Проте значна кількість питань й на сьогодні залишаються спірними, а то й невіршеними загалом. Зокрема, відсутні однозначні підходи до виокремлення форм

взаємодії та визначення їх змісту. Також немає комплексних досліджень щодо визначення сутності, значення та змісту взаємодії під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи.

Формування цілей. Метою дослідження є формулювання визначення взаємодії при розслідуванні згаданих злочинів і висвітлення особливостей її організації.

Виклад основного матеріалу. У представленому дослідженні організаційні засади взаємодії при розслідуванні самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи пропонується висвітлювати, починаючи зі з'ясування сутності та змісту взаємодії як різновиду діяльності. Скажімо, Т. В. Авер'янова, Р. С. Белкін, Ю. Г. Корухов і О. Р. Россинська зазначають, що взаємодія є узгодженою за цілями й завданнями, силами, засобами, місцем і часом діяльність у процесі встановлення істини в кримінальній справі [2, с. 493]. В. Д. Берназ, визначаючи сутність взаємодії, акцентував увагу на узгодженості діяльності органів досудового слідства та органів дізнання на основі обміну інформацією та виконання дій, спрямованих на досягнення єдиної мети [3, с. 86]. Інша група науковців теж указує на важливість взаємодії під час досудового розслідування й виокремлює такі її ознаки, як нормативна регламентація та незалежність суб'єктів такої взаємодії один від одного в адміністративному відношенні [4, с. 34; 5, с. 140-141, 407].

Зазначене вказує на те, що формулюючи визначення взаємодії під час розслідування кримінальних правопорушень, певна когорта науковців намагається не лише виділити основні її ознаки, а й надати їх коротку характеристику. У результаті досить часто запропоновані дефініції є занадто громіздкими та важкими для сприйняття, хоча їх суть аналогічна тій, що міститься в лаконічних трактуваннях. Тому поділяємо думку, що взаємодія – це метод протидії злочинності, котрий полягає в узгодженості та поєднанні в порядку й на основі закону зусиль декількох осіб, підрозділів, органів тощо заради забезпечення оптимізації досудового розслідування кримінальних правопорушень [6, с. 384]. Зазначене цілком стосується й взаємодії під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи.

Взаємодія за своїм характером є цілеспрямованою, що дає змогу особі, яка провадить досудове розслідування, оптимізувати свою діяльність. Тобто, взаємодія – це своєрідний спосіб організації досудового розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи. До того ж вона відбувається в декілька етапів. З урахуванням зазначеного вбачається, що взаємодія при розслідуванні самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи передбачає цілеспрямовану співпрацю з іншою уповноваженою особою чи/та органом задля забезпечення ефективного використання наявних сил і засобів у процесі встановлення всіх обставин, що підлягають доказуванню в кримінальному провадженні. Безперечно, що така співпраця виникає за певних умов і спрямована на вирішення конкретних тактичних завдань

розслідування, залежно від яких і визначається склад суб'єктів взаємодії, тривалість і форма її реалізації.

Навіть більше, взаємодія – це діяльність, метою якої є полегшення досягнення основного завдання кримінального провадження. І тільки в разі наявності істинної зацікавленості сторін взаємодії в досягненні бажаного результату, його спільності, а також добровільності такої співпраці можливе забезпечення ефективного співробітництва. Отже, як і будь-яка діяльність, взаємодія під час розслідування вказаних кримінальних правопорушень є системою взаємопов'язаних елементів, які сукупно дають змогу досягти бажаних результатів у межах відповідного кримінального провадження. Зокрема, пропонуємо виокремлювати такі етапи взаємодії: аналіз слідчої ситуації, що склалася на конкретний момент; прийняття рішення про взаємодію з конкретним суб'єктом (суб'єктами); спільне планування, суть якого полягає у визначенні завдань, що підлягають вирішенню, обранні необхідних сил і засобів для досягнення поставлених завдань; спільна узгоджена діяльність учасників взаємодії; підбиття підсумків співпраці та прийняття рішення про її завершення або видозміну.

Висвітлення особливостей взаємодії під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи доцільно здійснювати з урахуванням конкретного виду та форми зазначеної співпраці. Зокрема, вважаємо доречним охарактеризувати специфіку взаємодії при розслідуванні самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи маючи на увазі суб'єктний склад такої спільної діяльності. До того ж для кожного виду взаємодії характерні свої форми, які залежно від їх нормативно-правової регламентації можуть бути правовими (процесуальними та непроцесуальними) і неправовими (суто організаційними) [6, с. 393].

Потреба у взаємній узгодженій діяльності може з'явитися ще на стадії виявлення технології протиправної діяльності, серед складових елементів якої є й самовільне присвоєння владних повноважень. Зокрема, джерелом інформації про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, серед іншого, є: заяви і повідомлення осіб, які надходять до органу поліції, особи, уповноваженої здійснювати досудове розслідування, або службової особи, уповноваженої на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення; самостійно виявлені слідчим або іншою посадовою особою органу з будь-якого джерела обставини кримінального правопорушення; повідомлення осіб, які затримали підозрювану особу при вчиненні або замаху на вчинення кримінального правопорушення або безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення чи під час безперервного переслідування особи, яка підозрюється у його вчиненні; інше [7]. До того ж правоохоронці можуть самостійно виявити протиправні діяння під час виконання своїх службових обов'язків як у межах кримінального провадження, так і під час здійснення оперативнорозшукової чи іншої діяльності, не пов'язаної з певним кримінальним провадженням.

Кримінальне провадження стосовно самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи, поєднаного із вчиненням будь-яких суспільно-небезпечних діянь, відкривається в разі надходження до органу, підрозділу поліції заяви або повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення, а також у результаті безпосереднього виявлення обставин такого протиправного діяння працівниками органів (підрозділів) Національної поліції України. Якщо відомості про вчинення вказаних правопорушень надійшли від фізичних або юридичних осіб, то уповноважений працівник чергової частини зобов'язаний негайно внести їх до журналу Єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та події (далі – журналу ЄО), а також до інтегрованої інформаційно-пошукової системи з усіма відомостями з журналу ЄО – інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України», та доповісти керівникові органу досудового розслідування, який визначає слідчого, що здійснюватиме досудове розслідування, а також поінформувати керівника органу, підрозділу поліції [8]. Окрім цього, органи (підрозділи) поліції та їх посадові особи повинні здійснювати: реагування на всі повідомлення про правопорушення або події, інформація про які отримана в будь-який спосіб, направлення на місця подій сил і засобів поліції, необхідних для захисту прав і свобод людини, і сприяння їх реалізації; орієнтування всіх видів нарядів про вчинення кримінальних та інших правопорушень, прикмети осіб, які їх учинили, об'єкти посягання; організацію обміну інформацією та взаємодії з іншими правоохоронними органами, органами державної влади та місцевого самоврядування, а також підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності під час реагування правопорушення або події тощо [9]. Зокрема, одним із засобів реагування на такого роду заяви та повідомлення є направлення на місце пригоди слідчо-оперативної групи (далі – СОГ) чи групи реагування патрульної поліції. Такі групи, перевіряючи інформацію про вчинене правопорушення, можуть відібрати пояснення в заявника, очевидців та інших осіб стосовно обставин події, затримати підозрювану в його скоєнні особу, а СОГ – ще й провести таку невідкладну слідчу (розшукову) дію, як огляд місця події.

З огляду на це констатуємо, що під час виявлення самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи відбувається тісна взаємодія уповноваженого працівника чергової частини, слідчо-оперативної групи, групи реагування патрульної поліції та/чи дільничного офіцера поліції, чергового прокуратури, а також в окремих випадках і бригади екстреної медичної допомоги. До того ж така взаємодія реалізується переважно в непроцесуальній і суто організаційній формі, оскільки порядок реагування на повідомлення та заяви про кримінальні правопорушення або події регламентується на підзаконному нормативно-правовому рівні.

Якщо ж факт учинення самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи виявлено в результаті здійснення працівниками кримінальної поліції оперативно-розшукової діяльності чи слідчим у процесі іншого кримінального провадження, то в таких випадках буде йтися

про взаємодію слідчого зі співробітниками оперативних підрозділів. Загалом упродовж усього досудового розслідування вказаних кримінальних правопорушень слідчий тісно співпрацює з оперативним блоком. Причому така взаємодія може відбуватися як у вигляді оперативного супроводження досудового розслідування кримінального правопорушення, так і в межах діяльності СОГ, які утворюються для всебічного, повного й неупередженого досудового розслідування у складних та великих за обсягом кримінальних провадженнях, а також щодо тяжких та особливо тяжких злочинів, учинених в умовах неочевидності, кримінальних правопорушень, які набули суспільного резонансу або учинені на території декількох адміністративно-територіальних одиниць України [8]. З огляду на це розглянемо детальніше форми зазначеного виду взаємодії.

Під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи взаємодія слідчих і оперативних підрозділів виражається в здійсненні належного оперативного супроводження (100%); проведенні оперативно-розшукових заходів за дорученням слідчого щодо встановлення місця перебування особи, яка ухиляється від притягнення до кримінальної відповідальності (96,8%); виконанні доручення слідчого про проведення слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій (32,2%); сприянні слідчому під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій (42,9%). У випадку ж учинення насильницьких чи корисливо-насильницьких злочинів у спосіб присвоєння владних повноважень або звання службової особи, у результаті яких загинула людина чи які спричинили інші тяжкі наслідки, для створення ефективної взаємодії слідчих та працівників оперативних підрозділів поліції під час розслідування в таких кримінальних провадженнях можуть утворюватися СОГ (14,3%). Узаємодія між слідчим і оперативними підрозділами регламентується положеннями закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» та підзаконних нормативно-правових актів і здебільшого реалізується в не процесуальній і суто організаційній формах.

Оптимізація досудового розслідування злочинів, зокрема й самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи можлива тільки в разі добросовісного виконання всіма його учасниками службових обов'язків. Це стосується й організації та реалізації узгодженої спільної діяльності слідчого та оперативних підрозділів поліції. Тому вважаємо, що оперативне супроводження досудового розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи повинно бути організовано належно, базуватися на постійному обміні інформацією (92,6%); спільному обговоренні, аналізі й оцінці наявних матеріалів (86,8%); консультуванні щодо різного роду питань (зокрема, правового, тактичного й організаційно-методичного характеру – 64%); спільному плануванні своєї діяльності (70,4%) тощо.

Окрім оперативних підрозділів, слідчий у процесі здійснення досудового розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи активно й тісно взаємодіє з прокурором –

процесуальним керівником у кримінальному провадженні. Як зауважує А.-М. Ю. Ангеленюк, з огляду на виникнення інституту процесуального керівництва з'явилася потреба дослідження взаємодії прокурора та слідчого під час виконання процесуальних повноважень. Зокрема, вказані суб'єкти тісно взаємодіють під час прийняття процесуальних рішень, що ухвалюються слідчим і погоджуються прокурором як процесуальним керівником у кримінальному провадженні. Скажімо, рішення щодо повідомлення особі про підозру та обрання запобіжного заходу. Відповідно, між ними виникають відносини в процесі застосування процесуальних норм, що визначають засади й порядок співробітництва [10, с. 244-248]. Указана взаємодія чітко регламентована нормами КПК України, а отже є процесуальною формою взаємодії. Зокрема, згідно з ч. 2 ст. 36 КПК України прокурор, здійснюючи нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, уповноважений: мати повний доступ до матеріалів, документів та інших відомостей, що стосуються досудового розслідування; доручати слідчому, органу досудового розслідування проведення у встановлений прокурором строк слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій або давати вказівки щодо їх проведення чи брати участь у них, а в необхідних випадках – особисто проводити слідчі (розшукові) та процесуальні дії в порядку, визначеному КПК України; скасовувати незаконні та необґрунтовані постанови слідчих; приймати процесуальні рішення у випадках, передбачених цим Кодексом, зокрема щодо закриття кримінального провадження та продовження строків досудового розслідування за наявності підстав, передбачених КПК України; погоджувати або відмовляти в погодженні клопотань слідчого до слідчого судді про проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій у випадках, передбачених КПК України, чи самостійно подавати слідчому судді такі клопотання; повідомляти особі про підозру; затверджувати чи відмовляти в затвердженні обвинувального акта, клопотань про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, вносити зміни до складеного слідчим обвинувального акта чи зазначених клопотань, самостійно складати обвинувальний акт чи зазначені клопотання; здійснювати інші повноваження, передбачені КПК України [11].

Під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи слідчий також взаємодіє з обізнаними особами. Зокрема, слідчий має право залучати обізнану особу до проведення окремих слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій; клопотати про залучення обізнаної особи як експерта для проведення судових експертиз; допитати її. Зауважимо, що залежно від того, якими процесуальними повноваженнями вказана особа буде наділятися, вона може залучатися до кримінального провадження як спеціаліст, експерт чи свідок. У такому разі йдеться про процесуальну форму взаємодії, яка повністю регламентується положеннями КПК України.

Водночас зазначимо, що існує і неформальний бік відносин слідчого та експерта (спеціаліста), при якому експерт, виконуючи функцію помічника-консультанта, для отримання якомога більшої інформації слідчим про місце події чи речей, знайдених під час огляду, надає інформацію про найбільш оптимальні способи її огляду, виявлення, опису (фіксації) та вилучення, а також надає інформацію про можливі експертизи, які треба призначити слідчому, формулює доцільні питання, які потрібно ставити перед експертом для отримання найбільш дієвого результату тощо [12, с. 89]. При розслідуванні самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи можлива непроцесуальна та суто організаційна взаємодія слідчого й обізнаної особи. До прикладу, консультування щодо окремих аспектів механізму утворення певних слідів і їх виявлення, тактичних прийомів, які доцільно застосовувати під час проведення конкретних слідчих (розшукових) дій тощо; проведення вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапису, складання планів і схем, виготовлення графічних зображень оглянутого місця чи окремих речей; виявлення, фіксація, вилучення та пакування матеріальних об'єктів, які несуть на собі слідову інформацію вчиненого правопорушення; проведення експрес-аналізу за зовнішніми характеристиками вилучених об'єктів (без надання письмового висновку), звернення уваги слідчого на фактичні дані, що мають значення для розслідування обставин кримінального правопорушення [8].

Безсумнівно, важливим напрямом діяльності органів досудового розслідування є взаємодія із засобами масової інформації, громадськістю, а також підприємствами, установами й організаціями всіх форм власності. Як свідчить досвід, максимальне використання можливостей цих засобів дає змогу підвищити результативність розслідування та попередження злочинів. Зокрема, за їх допомогою можна отримати орієнтовну інформацію щодо можливих місць знаходження (переховування) осіб, речей; записи відеореєстрації спостереження тощо. Окрім того, правильна організація ділової взаємодії з пресою, радіо й телебаченням, демонстрування практичних результатів успішного розслідування зазначених злочинів сприяють підвищенню авторитету працівників слідчих підрозділів [13, с. 251].

Висновки. Отже, взаємодія при розслідуванні самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи передбачає цілеспрямовану співпрацю з іншою уповноваженою особою чи/та органом задля забезпечення ефективного використання наявних сил і засобів у процесі встановлення всіх обставин, що підлягають доказуванню в кримінальному провадженні. Задля оптимізації досудового розслідування вказаних кримінальних правопорушень слідчий взаємодіє з уповноваженим працівником чергової частини, прокурором, оперативними підрозділами, групами реагування патрульної поліції, дільничними офіцерами поліції, обізнаними особами, засобами масової інформації, громадськістю та підприємствами, установами й організаціями всіх форм власності. До того ж для кожного виду взаємодії характерні свої форми, які залежно від їх нормативно-правової регламентації можуть бути правовими (процесуальними та непроцесуальними) і неправовими (суто організаційними).

Використані джерела:

1. Сорока С. О., Римарчук Г. С. Взаємодія слідчого із співробітниками інших підрозділів під час досудового розслідування. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Юридичні науки. 2015. № 825. С. 347-354.
2. Аверьянова Т. В., Белкин Р. С., Корухов Ю. Г., Россинская Е. Р. Криміналістика: учебник для вузов / под ред. заслуженого деятеля науки РФ, проф. Р. С. Белкина. 2-е изд., перераб. и доп. М.: НОРМА, 2006. 992 с.
3. Криміналістика : підручник / В. Д. Берназ, В. В. Бірюков, А. Ф. Волобуєв; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2011. 666 с.
4. Юхно О. О. Актуальні аспекти взаємодії оперативних підрозділів органів внутрішніх справ при запобіганні, припиненні та розкритті злочинів. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2009. № 4. С. 32-36.
5. Криміналістика: ученик / под ред. Н. П. Яблокова. 4-е изд., перераб. и доп. М.: Норма: ИНФРА-М, 2013. 752 с.
6. Пчеліна О. В. Теоретичні засади формування та реалізації методики розслідування злочинів у сфері службової діяльності : дис. ... д-ра юрид. наук : спец. 12.00.09. Харків, 2017. 568 с.
7. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події : наказ МВС України від 06.11.2015 № 1377, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01.12.2015 за № 1498/27943.
8. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 31.07.2017 за № 937/30805.
9. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : наказ МВС України від 16.02.2018 № 111, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 28.03.2018 за № 371/31823.
10. Ангеленюк А.-М. Ю. Автоматизація документообігу окремих аспектів взаємодії слідчого та прокурора під час досудового розслідування. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2017. Вип. 1. С. 244-253.
11. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.
12. Азаров Ю. І., Рафальський Є. О. Особливості взаємодії слідчого з експертом (спеціалістом) на початковому етапі досудового розслідування. *Юридична наука*. 2014. № 10. С. 87-96.
13. Пясковський В. В. Непроцесуальні форми взаємодії слідчого з оперативними підрозділами та іншими державними установами й громадськими організаціями під час розслідування насильницьких злочинів, учинених щодо неповнолітніх. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 4 (97). С. 249-258.

Перлин В. С. Организация взаимодействия при расследовании самовольного присвоения властных полномочий или звания должностного лица

В статье определяются сущность, значение и содержание взаимодействия при расследовании самовольного присвоения властных полномочий или звания должностного лица. Выделены субъекты взаимодействия и приведены формы их сотрудничества при досудебном расследовании указанных преступлений.

Ключевые слова: организация взаимодействия, досудебное расследование, самовольное присвоение властных полномочий или звания должностного лица, криминалистическая методика, форма взаимодействия, субъекты взаимодействия.

Perlin V. Organization of Interaction During Investigation of Wilful Appropriation of Imperious Plenary Powers or Rank of Official Person

In this article, existing scientific approaches to treatment of interaction are analyzed and essence of interaction is clarified. The author proposed to understand the interaction during the investigation of crimes, including the unauthorized assignment of authority or rank of official, as one of the methods of combating crime, which is a combination and consistency in order and based upon the law efforts of several individuals, departments, agencies etc. to ensure an optimization of pre-trial investigation of criminal offenses. The structural elements of the interaction are allocated and its content is determined. Also the subjects of interaction are singled out and the forms of their cooperation during pre-trial investigation of the specified crimes are presented. In particular, it has been established that in order to optimize the pre-trial investigation of the unauthorized assignment of authority or the official's title, the investigator interacts with the authorized officer of the duty station, the prosecutor, operational units, patrol police response groups, district police officers, persons known to be familiar with the media, the public and enterprises, institutions and organizations of all forms of ownership. In the article, the author formulated the definition of "forms of interaction during the investigation of the unauthorized assignment of authority or rank of official". As a criterion of division forms of interaction are encouraged to use normative and legal regulation. The emphasis is placed on the fact that interaction is carried out in the legal (procedural and non-procedural) and in the non-legal (purely organizational) forms.

Keywords: organization of interaction, pre-trial investigation, unauthorized assignment of authority or rank of official, criminalistics methods of investigation, form of interaction, subjects of interaction.

УДК 343.985.4:343.773

О. М. Пилипенко

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ Й ТАКТИКИ
ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ
НЕЗАКОННОЇ ПОРУБКИ ЛІСУ**

На підставі аналізу наукової літератури та практики органів досудового слідства розглянуто особливості організації й тактики проведення огляду місця події при розслідуванні незаконної порубки лісу. Розкрито зміст, завдання та значення цієї слідчої (розшукової) дії. З урахуванням особливостей досліджуваного злочину визначено комплекс дій слідчого на підготовчому, робочому та заключному етапах проведення огляду. Надано практичні